

Pvm/Datum/Date

30.1.2017

Lannoitevalvonnan info 1/2017

Salmonellalla saastuneiden erien käsittely ja käyttö

Salmonella on yleinen tautia aiheuttava suolistossa viihtyvä bakteeri, joka tarttuu eläimestä ihmiseen ja päinvastoin. Salmonella säilyy hyvin myös eläimen tai ihmisen ulkopuolella. Salmonella säilyy myös hapettomissa olosuhteissa ja pakastettuna. Bakteeri tuhoutuu kun se kuumennetaan yli + 70 °C tai pH laskee alle 4 tai nousee yli 11. Salmonella säilyy maaperässä 1 – 2 vuotta.

Omavalvonnan yhteydessä havaituista salmonellalöydöksistä on ilmoitettava välittömästi Eviran lannoitevalvonnalle. Salmonellalla saastuneet lannoitevalmiste-erät on ensisijaisesti käsiteltävä uudelleen laitoshyväksynnän mukaisella menetelmällä. Jos tuotteen hygieeninen laatu on muilta osin hyvä ja käsittely edellä mainitulla menetelmällä ei ole mahdollista tai muuten tarkoituksenmukaista, tuote voidaan Eviran luvalla vanhentaa vähintään kahden vuoden ajan.

Vanhentamisen jälkeen Evira ottaa erästä valvontanäytteet. Jos tuotteesta ei löydy salmonellaa, voidaan sille myöntää markkinoille saattamislupa. Ilman käsittelyä salmonellalla saastuneet erät voidaan käyttää esimerkiksi suljetuilla teollisuusalueilla ja kaatopaikkojen maisemoinnissa. Käytöstä ei saa kuitenkaan aiheutua salmonellan leviämistä.

Lannoitteiden seleeni

Seleeni on ihmisille ja eläimille tärkeä hivenaine ja lisäksi sen on havaittu parantavan kasvien stressinsietokykyä. Kasvit eivät pysty tehokkaasti hyödyntämään Suomen peltomaiden seleeniä, joten sitä on lisätty lannoitteisiin vuodesta 1984 lähtien, jotta ihmisten ja eläinten seleenin saanti varmistettaisiin. Seleenipitoisuuksia seurataan Suomessa säännöllisesti elintarvikkeista, säilörehusta sekä väestön veren seerumista. Seleenilannoituksen määrää muutetaan tarvittaessa, jos elintarvikkeiden seleenipitoisuuden huomataan vähentyneen tai nousseen. Viljelykasvien pitää saada seleenilannoitus vuosittain tai muuten elintarvikkeiden ja rehujen seleenipitoisuudet alenevat nopeasti.

Samalla kun seleeni on tärkeä hivenaine, on se myös suurina määrinä haitallinen, sekä ympäristölle että ihmisille ja eläimille. Tästä syystä seleenin lisääminen lannoitteisiin ja sitä kautta ympäristöön on tehtävä siten, että lannoitteiden käyttö on turvallista eikä ympäristöön tulevan seleenin määrää lisätä tarpeettomasti. Tämän varmistamiseksi seleenin määrän lisäämisestä on säädelty tarkasti ja seleeniä voidaan lisätä ainoastaan sellaisiin lannoitevalmisteisiin, joihin se on tyyppinimiluettelossa sallittu. Seleenin lisäämisestä lannoitteisiin voit lukea lisää [Eviran internetsivulta](#).

Vuosi-ilmoitus ja omavalvontaraportti vuoden 2016 osalta

Vuoden 2016 vuosi-ilmoitus on toimitettava Eviran lannoitevalmistejaostoon 31.1.2017 mennessä. Vuosi-ilmoitus on tehtävä myös silloin kun toiminta on loppunut kyseisen vuoden aikana tai valmistusta tai tuontia ei ole ollut kyseisen vuoden aikana. Hyväksytyjen laitosten on toimitettava omavalvontaraportti maaliskuun loppuun mennessä, jollei sitä ole toimitettu vuosi-ilmoituksen yhteydessä.